

Monitoring konfliktów społecznych - informacje za 2023 r. - w zestawieniu z danymi za rok 2022

W Departamencie Dialogu i Partnerstwa Społecznego, w Wydziale Rokowań Zbiorowych, prowadzony jest stały monitoring konfliktów społecznych. Nie chodzi jednak o ogół konfliktów społecznych - nie monitoruje się np. obywatelskich protestów społecznych, protestów o charakterze politycznym, a jedynie te konflikty, które dotyczą sfery gospodarki i pracy, oraz szerzej rozumianej relacji pracodawca-pracownik. Monitoruje się także akcje protestacyjne organizowane przez centrale związków zawodowych czy branżowe związki zawodowe; w tego typu wystąpieniach mamy do czynienia z żądaniami kierowanymi bezpośrednio do Rządu RP, które najczęściej dotyczą przeprowadzenia zmian w systemowym funkcjonowaniu określonego obszaru społeczno-gospodarczego, które miałyby bezpośredni wpływ na ukształtowanie warunków pracy i płacy konkretnej grupy zawodowej.

Można zatem uznać, że prowadzony w departamencie monitoring dotyczy takich konfliktów społecznych, których stroną jest związek zawodowy (kilka związków zawodowych, wspólne ich reprezentacja, federacje czy konfederacje związków zawodowych, powołane komitety protestacyjno-strajkowe), bądź pracownicy niezrzeszeni organizujący się *ad hoc* w celu obrony swoich interesów przed pracodawcą, bądź pracownicy, których w tej obronie reprezentuje jakiś związek zawodowy lub związek ten udziela pracownikom określonego rodzaju wsparcia.¹

Odnotowywane na bieżąco informacje o trwających i(lub) zapowiadanych protestach i strajkach gromadzone są w zestawieniu tabelarycznym i udostępniane w serwisie internetowym Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/dialog/monitoring-konfliktow-spoecznych>.

Każdy konflikt opisywany jest na podstawie doniesienia medialnego, z podaniem źródła informacji i linkiem bezpośrednio do tego źródła. Ujęty w zestawieniu konflikt opisany jest przede wszystkim co do swej istoty, tzn. tła - każdorazowo z określeniem przedmiotu protestu czy postulowanego przez stronę pracowniczą stanu pożądanego. Podaje się także informacje dotyczące zaangażowanych w dany konflikt stron, branży, w której działa pracodawca, umiejscowienia terytorialnego konfliktu i jego zasięgu, wreszcie - aktualnego stanu tego konfliktu. Każdej informacji o sytuacji konfliktowej - zaistniałej czy zapowiedzianej, ale też spodziewanej lub uznanej za prawdopodobną - towarzyszy próba określenia kierunku rozwoju konfliktu, w tym przewidywanych form, jakie może przyjąć protest. Każdy konflikt o nieincydentalnym charakterze, co do którego można antycypować przebieg rozwojowy, jest monitorowany.

---

¹ Chodzi nie tylko o etatowych pracowników, ale też o osoby zatrudnione atypowo, czyli wykonujące pracę w oparciu o inne niż umowa o pracę podstawy prawne (tzw. zatrudnienie niepracownicze).

Przegląd internetowych zasobów treści w poszukiwaniu informacji o konfliktach społecznych przeprowadzany jest regularnie. Uważnie śledzone są serwisy informacyjne, cyfrowe wydania prasy regionalnej, serwisy branżowe, komunikaty związków zawodowych zamieszczane w ich oficjalnych witrynach internetowych - strony główne central związkowych, (pod)strony branżowych organizacji członkowskich czy struktur regionalnych, ich media społecznościowe.

Prowadzony w ten sposób monitoring konfliktów społecznych jest próbą utworzenia obrazu konfliktów społecznych (protestów, strajków), które w danym roku kalendarzowym zaistniały medialnie; informacje o nich prezentowane są w ujęciu jednostki czasu, jakim jest miesiąc.

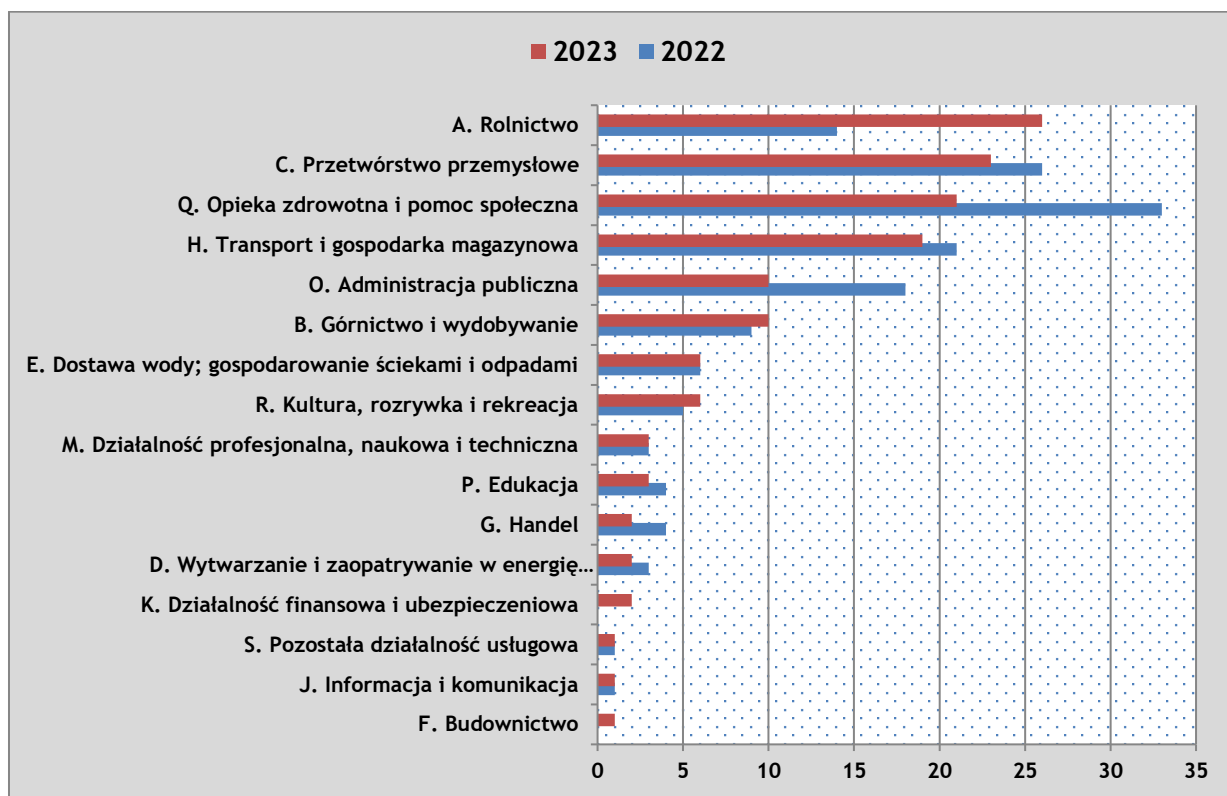
Poniższa próba charakterystyki opisanego wyżej typu konfliktów społecznych dotyczy tych spośród nich, których zaistnienie w 2023 roku udało się odnotować. Dokonano przy tym porównania z konfliktami zanotowanymi w roku 2022. Z pewnością konfliktów tego typu toczyło się więcej. Poniższa charakterystyka odnosi się zatem do fragmentu rzeczywistości, którą udało się zaobserwować.

Zamieszczone poniżej tabele i wykresy stanowią opracowanie własne Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MRPiPS.

**Liczba zaobserwowanych w 2023 roku konfliktów społecznych
wg podziału na sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (PKD)**

PODZIAŁ GOSPODARKI NA SEKCJE PKD	LICZBA ZAOBSERWOWANYCH KONFLIKTÓW	
	2022	2023
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	▲26
B. Górnictwo i wydobywanie	9	▲10
C. Przetwórstwo przemysłowe	26	▼23
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	▼2
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	=6
F. Budownictwo	0	▲1
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4	▼2
H. Transport i gospodarka magazynowa	21	▼19
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0
J. Informacja i komunikacja	1	=1
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	▲2
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	=3
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	▼0
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	18	▼10
P. Edukacja	4	▼3
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33	▼21
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	▲6
S. Pozostała działalność usługowa	1	=1
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
*** konflikty o charakterze wielobranżowym	5	0
	Łącznie:	
	156	136

Konflikty społeczne w 2023 r. wg podziału na sekcje PKD (porównanie z danymi za 2022 r.)

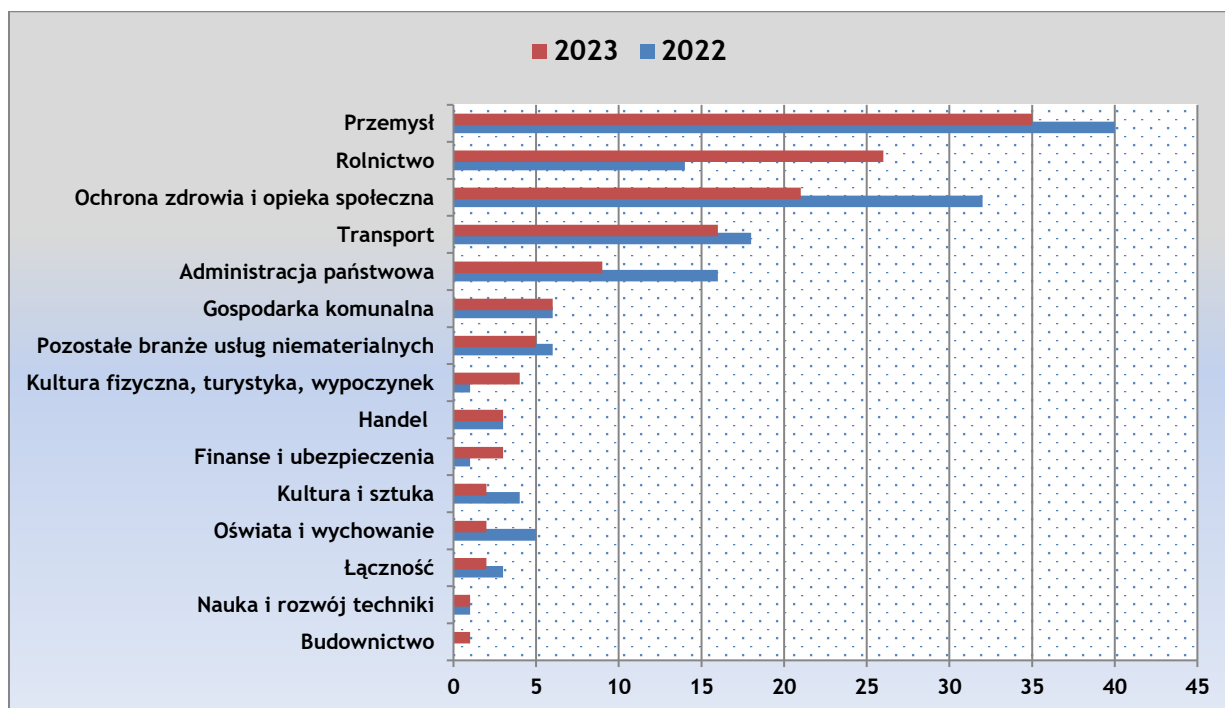

Liczba zaobserwowanych w 2023 roku konfliktów społecznych wg działów gospodarki narodowej

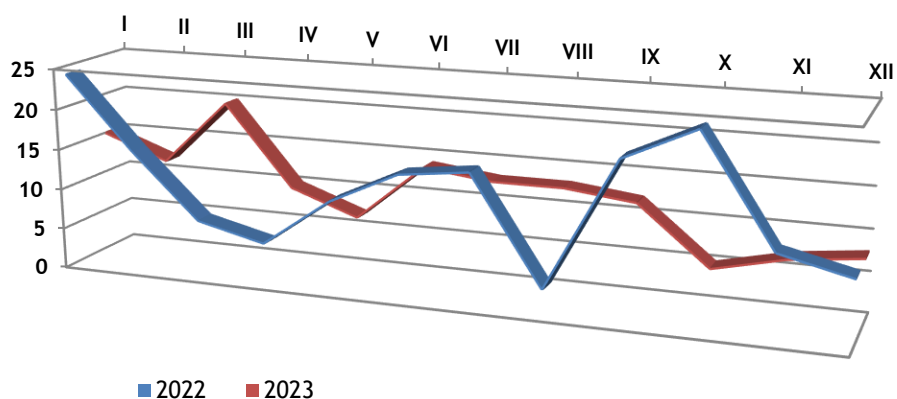
DZIAŁ GOSPODARKI	LICZBA ZAOBSERWOWANYCH KONFLIKTÓW	
	2022	2023
1. Przemysł	40	▼ 35
2. Budownictwo	0	▲ 1
3. Rolnictwo	14	▲ 26
4. Leśnictwo	0	0
5. Transport	18	▼ 16
6. Łączność	3	▼ 2
7. Handel	3	= 3
8. Pozostałe gałęzie produkcji materialnej (wydawnictwa, filmy, usługi informacyjne i inne)	1	▼ 0
9. Gospodarka komunalna	6	= 6

10. Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	0	0
11. Nauka i rozwój techniki	1	=1
12. Oświata i wychowanie	5	▼2
13. Kultura i sztuka	4	▼2
14. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	32	▼21
15. Kultura fizyczna, turystyka, wypoczynek	1	▲4
16. Pozostałe branże usług niematerialnych (fryzjerskie, kosmetyczne, fotograficzne i inne)	6	▼5
17. Administracja państwowa i wymiar sprawiedliwości	16	▼9
18. Finanse i ubezpieczenia	1	▲3
19. Organizacje polityczne, związki zawodowe i inne	0	0
*** konflikty o charakterze wielobranżowym	5	0
	Łącznie	
	156	136

**Konflikty społeczne w 2023 r. wg działów gospodarki narodowej
(porównanie z danymi za 2022 r.)**

Porównanie dynamiki konfliktów społecznych w latach 2022-2023 w poszczególnych miesiącach

W 2023 r. statystycznie najczęściej występujący konflikt społeczny dotyczył sfery płac w podmiotach realizujących swoją działalność w sekcji **A. Rolnictwo** (wg PKD), ale w dziale **Przemysł** (wg klasyfikacji działów gospodarki); statystycznie najczęściej konflikt wybuchał w marcu i zlokalizowany był w województwie mazowieckim. Ponadto w 2023 roku monitoringiem objęto 3 konflikty o zasięgu ogólnokrajowym (w rolnictwie i transporcie, oraz łączności).